

ДЕРЖСТАТ

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

**СТАН ЗДОРОВ'Я
НАСЕЛЕННЯ
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
у 2016 році**

Статистичний збірник

**ЧЕРНІГІВ
2017**

Головне управління статистики у Чернігівській області
Стан здоров'я населення Чернігівської області у 2016 році
Статистичний збірник

Відповідальна за випуск Семеняко Т. В.

У публікації наведено підсумки вибіркового опитування членів домогосподарств, які беруть участь в обстеженні умов життя, щодо стану їхнього здоров'я, а також показники народжуваності, смертності, захворюваності населення області та мережі аптечних закладів.

Видання розраховане на широке коло читачів.

Статистичний збірник підготовлений колективами відділів обробки даних вибірових обстежень населення, аналізу даних демографічної та соціальної статистики, аналізу даних економічної статистики.

Головне управління статистики у Чернігівській області

- адреса: 14000, м. Чернігів, вул. Гонча, 37
- телефон: 67-64-23
- факс: (0462) 675-082, 675-027
- електронна пошта: post @ cherniqivstat.gov. ua
- веб-сайт: www.cherniqivstat.gov.ua

З питань розповсюдження даного збірника звертатися

- адреса: 14000, м. Чернігів, вул. Гонча, 37
- тел/факс: 67-65-64, (0462) 675-082, 675-027

ПЕРЕДМОВА

Збірник «Стан здоров'я населення Чернігівської області у 2016 році» підготовлено за матеріалами вибіркового опитування членів домогосподарств, які приймають участь в обстеженні умов життя, щодо стану їх здоров'я. Опитування проводиться щорічно під час квартального інтерв'ю в жовтні.

Інформація, наведена в збірнику, характеризує суб'єктивну оцінку стану здоров'я членів домогосподарств, рівень доступності для них медичної допомоги, придбання ліків та медичного приладдя, наявності хронічних захворювань за видами, показники народжуваності дітей жінками у віці 15 років і старше, дані щодо тютюнокуріння тощо.

Крім того, наводяться основні показники щодо охорони здоров'я населення області, захворюваності, народжуваності, смертності, природного приросту та мережі аптечних закладів.

Дані про стан здоров'я населення наводяться за 2014–2016 роки. Вміщена інформація вибіркового опитування розповсюджена на все населення області за допомогою процедури статистичного зважування.

Вміщено показники щодо стану здоров'я населення України, областей Поліського економічного району та країн ЄС.

У збірнику наведено стислі методологічні пояснення, визначення основних понять та термінів.

Умовні позначення, які використані в збірнику:

тире (–)	– явища не було
три крапки (...)	– відомості відсутні
нуль (0; 0,0)	– явища відбулися, але у вимірах менших за ті, що можуть бути виражені використаними в таблиці розрядами

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2016 РОЦІ	5
1. САМООЦІНКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	9
1.1. Самооцінка стану здоров'я населенням України у 2016 році.....	9
1.2. Самооцінка стану здоров'я населенням Чернігівської області у 2016 році.....	9
1.3. Самооцінка стану здоров'я населенням Чернігівської області	10
1.4. Самооцінка стану здоров'я населенням України та Поліського економічного району.....	12
1.5. Розподіл населення країн ЄС у віці 16 років і старшому за самооцінкою стану здоров'я.....	14
1.6. Розподіл домогосподарств Чернігівської області за рівнем доступності медичної допомоги, можливості придбання ліків та медичного приладдя.....	15
1.7. Розподіл домогосподарств за рівнем доступності медичної допомоги, можливості придбання ліків та медичного приладдя України та Поліського економічного району.....	17
1.8. Розподіл жінок України у віці 15 років і старше у 2016 році за кількістю народжених дітей.....	19
1.9. Розподіл жінок Чернігівської області у віці 15 років і старше у 2016 році за кількістю народжених дітей.....	19
1.10. Показники народжуваності дітей жінками Чернігівської області у віці 15 років і старше.....	20
1.11. Показники народжуваності дітей жінками України та Поліського економічного району у віці 15 років і старше.....	21
1.12. Розподіл населення України у віці 12 років і старше, яке курить, за тривалістю куріння у 2016 році.....	22
1.13. Розподіл населення Чернігівщини у віці 12 років і старше, яке курить, за тривалістю куріння у 2016 році.....	22
1.14. Розподіл населення Чернігівської області у віці 12 років і старше, яке курить.....	23
1.15. Розподіл населення України та Поліського економічного району у віці 12 років і старше, яке курить.....	24
2. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	25
2.1. Основні показники охорони здоров'я.....	25
2.2. Захворюваність за класами хвороб.....	26
2.3. Захворюваність на окремі інфекційні хвороби.....	28
2.4. Захворюваність населення на ВІЛ-інфекції, СНІД, злоякісні новоутворення, активний туберкульоз, розлади психіки та поведінки.....	29
3. МЕРЕЖА АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ	30
3.1. Розподіл мережі аптечних закладів за місцем розташування.....	30
3.2. Роздрібна торгова мережа аптечних закладів.....	30
3.3. Мережа аптечних закладів у містах обласного значення та районах.....	31
4. НАРОДЖУВАНІСТЬ ТА СМЕРТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ	33
4.1. Народжуваність, смертність та природний приріст (скорочення) населення в містах обласного значення та районах.....	33
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ	36

СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2016 РОЦІ

З метою дослідження питань, пов'язаних із доступністю для населення послуг охорони здоров'я та лікарських препаратів, аналізу інформації щодо захворюваності та лікування в стаціонарних відділеннях, органами державної статистики в жовтні 2016р. проведено опитування членів домогосподарств, які приймають участь у вибіркового обстеженні умов їх життя. Усього було опитано 8,2 тис. домогосподарств України, у тому числі 292 домогосподарства Чернігівщини. Результати обстеження доповнюють систему показників охорони здоров'я, які регулярно досліджуються органами статистики.

Стан здоров'я

Підсумки дослідження свідчать, що 44,3% населення Чернігівської області оцінили стан свого здоров'я як «добрий» (у 2015р. – 40,8%). «Задовільним» вважали свій стан здоров'я 40% та 15,7% оцінили його як «поганий» (у 2015р. – 41,7% та 17,5% відповідно).

Повідомили, що протягом року зверталися за медичною допомогою 75,9% населення (у 2015р. – 80,8%). Серед них більшість хворих (88,6%) зверталися за допомогою до поліклініки (крім стоматолога), 11,8% – до стоматолога в державній медичній установі, 10,9% отримали послуги у приватного стоматолога, 8,9% – до сімейного лікаря в поліклініці, 3,2% скористалися швидкою медичною допомогою. Послугами платної медичної установи або приватно практикуючого лікаря (крім стоматолога) скористалося 1,7 % хворих.

Майже половина населення області (46,5%) повідомила, що мала хронічні захворювання або проблеми зі здоров'ям (у 2015р. – 47%). Найбільш поширеними були гіпертонія та серцеві захворювання (відповідно, 33,6% та 21,6% осіб, які мають хронічні захворювання). Кожна дев'ята особа хворіла на артроз, артрит (у т.ч. ревматоїдний), остеохондроз, кожна дванадцята – хронічний гепатит, жовтокамянну хворобу, холецистит, холангіт, цироз печінки, мігрень або частий головний біль. Хронічний бронхіт, емфізему легенів мали 8,1% осіб, діабет та виразку шлунку або 12-палої кишки – по 6,4%, катаракту – 5,7%, злоякісні пухлини – 4,1%. Хронічні травми чи інші наслідки дії зовнішніх причин мали 3,3% осіб, інсульт – 2,8% та алергію (за винятком алергічної астми) – 2,3%. На хронічну тривогу або депресію, остеопороз, астму алергічну, неалергічну хворіли від 0,6% до 0,4% осіб. Про інші захворювання повідомили 22,4% осіб, які мали проблеми зі здоров'ям.

У медичних закладах області, що підпорядковані Міністерству охорони здоров'я України, у 2016р. зареєстровано 748,5 тис. випадків захворювань з уперше в житті встановленим діагнозом. Рівень захворюваності становив 72,6 тис. випадків у розрахунку на 100 тис. населення (у 2015р. – 70,3 тис.).

Найбільш розповсюдженими були хвороби органів дихання, захворюваність на які становила 37,1 тис. випадків на 100 тис. населення; травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин – 5,4 тис.;

хвороби системи кровообігу – 4,0 тис.; шкіри та підшкірної клітковини – 3,9 тис.; ока та його придаткового апарату та кістково-м'язової системи та сполучної тканини – 3,6 тис. випадків по кожному класу захворювань; сечостатевої системи – 3,5 тис.

На стан здоров'я населення області продовжують діяти наслідки Чорнобильської аварії. Половина респондентів (52,2%) вважають, що наслідки аварії вплинули частково, серед яких 0,9% отримують чорнобильські виплати, установлені Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Серед осіб, на яких вплив наслідків аварії був серйозним (7,6%), отримує виплати 17,8%. Вважають, що наслідки аварії ніяк не вплинули на здоров'я 40,2 % населення.

В Україні найвища частка осіб, які мають хронічні захворювання або проблеми зі здоров'ям, спостерігалася серед жінок та чоловіків непрацездатного віку (відповідно 86% та 75%), жінок 30–58 років та чоловіків у віці 30–59 років (38% та 32% відповідно). Серед дітей та підлітків у віці до 18 років кожен десятий має хронічні захворювання, з них чверть має алергію (за винятком алергічної астми), 16% хворіють на хронічний бронхіт, майже кожен десятий має серцеві захворювання. Серед чоловіків у віці 30–59 років, які повідомили, що мають хронічні захворювання або проблеми зі здоров'ям, кожен четвертий страждає на гіпертонію, 16% мають серцеві захворювання, 15% – остеохондроз, кожний десятий – виразку шлунка або 12-палої кишки, по 9% – хронічний бронхіт, емфізему легенів та хронічний гепатит, жовчокам'яну хворобу, холецистит, холангіт, цироз печінки відповідно, 8% хворіють на артроз, артрит (у т.ч. ревматоїдний). Серед жінок у віці 30–58 років, які повідомили, що мають хронічні захворювання або проблеми зі здоров'ям, більше третини потерпають від гіпертонії, 14% хворіють на остеохондроз, 13% мають серцеві захворювання, кожна десята страждає від мігрені або частого головного болю, має хворобу печінки, артроз, артрит (у т.ч. ревматоїдний).

Медичне обслуговування

У 97,6% домогосподарств області хто-небудь із їх членів протягом останніх 12 місяців потребував медичної допомоги чи придбання ліків та медичного обладнання (у 2015р. – 97%), проте більше половини з них не змогли задовольнити ці потреби (у 2015р. – 67,5%). Основною причиною недоступності окремих видів медичної допомоги була занадто висока вартість ліків, медичних товарів, послуг охорони здоров'я.

За даними Обласного центру інформаційно-аналітичних технологій та пропаганди здорового способу життя, мережа медичних закладів області, що підпорядковані МОЗ України, на кінець 2016р. нараховувала 51 лікарняних закладів на 9,9 тис. ліжок, 240 амбулаторно-поліклінічних закладів на 24,0 тис. відвідувань за зміну. За рік кількість лікарняних закладів зменшилася на чотири, а їх ліжковий фонд – на 8,9%.

Забезпеченість населення лікарняними ліжками на кінець 2016р. становила 97 ліжок на 10 тис. жителів (на кінець 2015р. – 105,3 ліжка). Навантаженість на одне лікарняне ліжко збільшилась із 95 осіб на кінець 2015р. до 103 осіб на кінець 2016р.

Медичну допомогу населенню області надавали 3,7 тис. лікарів усіх спеціальностей та 10,5 тис. осіб середнього медичного персоналу.

У 2016 році чисельність лікарів збільшилася на 0,8%. Забезпеченість ними становила 35,7 особи в розрахунку на 10 тис. населення проти 35,5 осіб у попередньому році. Навантаженість на одного лікаря майже не змінилася і становила 280 осіб. Кількість середнього медичного персоналу всіх спеціальностей у 2016р. зменшилася на 3,3%, а в розрахунку на кожні 10 тис. жителів із 104,7 особи до 102,3 особи.

При цьому залишаються проблеми з доступністю послуг лікарів. За даними опитування, кількість домогосподарств, в яких при потребі хворі не змогли відвідати лікаря зменшилася з 29,3% у 2015р. до 21% у 2016р. Основними причинами були занадто висока вартість послуг (72,7%) та відсутність медичного спеціаліста потрібного профілю (26,6%).

Переважна більшість домогосподарств області, члени яких їх потребували лікування в стаціонарі (98,8%), отримання лікувальних процедур (95,5%), протезування (90,3%), проведення медичних обстежень (88,2%), та відвідування стоматолога (87,9%), але були вимушені відмовитися від цих видів медичної допомоги, зазначили основну причину відмови їх високу вартість.

У 2016р. 40,8% домогосподарств (у 2015р.–43,1%), члени яких потребували медичної допомоги, але повідомили про недоступність для хворих членів родини необхідного лікування в стаціонарі. Вимушена відмова від лікування в стаціонарних медичних установах пов'язана із занадто високою вартістю лікування (98,8%) та відсутністю вільних місць (1,2%).

Одночасно серед осіб, які повідомили, що перебували на стаціонарному лікуванні, майже всі (93,9%) брали із собою до лікарні медикаменти, 71,2% – їжу, 61,2% – постільну білизну. Частка осіб, котрі не брали з собою нічого з перерахованого, склала 3,2%.

Народжуваність

Програмою опитування було передбачено вивчення питання щодо народжуваності жінками у віці 15 років і старшому.

Підсумки дослідження свідчать, що серед жінок Чернігівської області 91,4% народжували дітей. Це найвищий показник серед регіонів. Порівняно з опитуванням у жовтні 2015р. ця частка збільшилася на 1,9 в.п. В Україні частка жінок, що народжували дітей склала 85,5%, серед економічних районів України вона найвища в Донецькому (88,6%).

Найчастіше першу дитину жінки області народжували у віці 20–24 роки (54% матерів). У віці 15–19 років первістка народили 18,8% жінок, у 25–

29 років – 18,5% (в Україні – 57,3%, 17,9%, 18,2% відповідно). У віці 30 років і старшому народили вперше 8,7% жінок (в Україні – 6,6%).

Найбільше народжували двох дітей – 45,7%. Одну дитину – 42,6% матерів, трьох – 8,9%, чотирьох – 2,1%, п'ять і більше – 0,7%.

Шкідливі звички

Здоров'я конкретної людини в значній мірі залежить від способу її життя, наявності шкідливих звичок, зокрема – тютюнокуріння.

За даними опитування, шкідливу звичку курити мало, незалежно від рівня матеріальної забезпеченості, 19,3% населення Чернігівської області у віці 12 років і старшому (у 2015р. – 19%). Значна частка тих, хто курить (48,6%), має цю пагубну звичку вже понад 20 років, майже кожний шостий – від 16 до 20 років, майже кожний сьомий з опитаних курить від 6 до 10 років, кожний десятий від 11 до 15 років. Від 1 до 5 років курить 8,9% осіб.

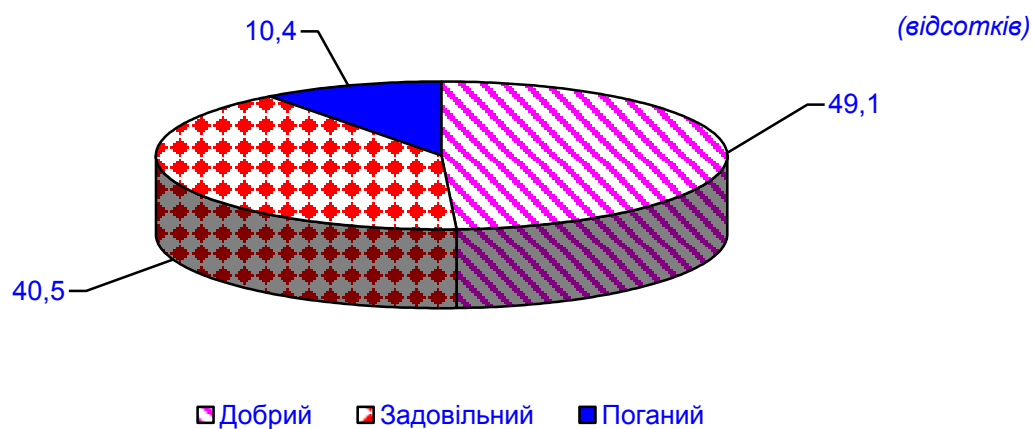
Серед осіб, які курять, 35,1% у середньому викурюють за добу від 16 до 20 сигарет, 31% – від 6 до 10 сигарет, 15,9% – від 1 до 5 сигарет, 13,5% – від 11 до 15 сигарет, 4,5% – більше однієї пачки.

В Україні шкідливу звичку курити має кожна п'ята особа, у віці 12 років і старшому, з яких 35,4% курять понад 20 років. Серед дорослих чоловіків курить 43% осіб у віці 18–59 років та чверть осіб непрацездатного віку. Повідомили, що курять, 7% жінок у віці 18–58 років, а серед підлітків у віці 16–17 років курять 7% хлопців та 1% дівчат.

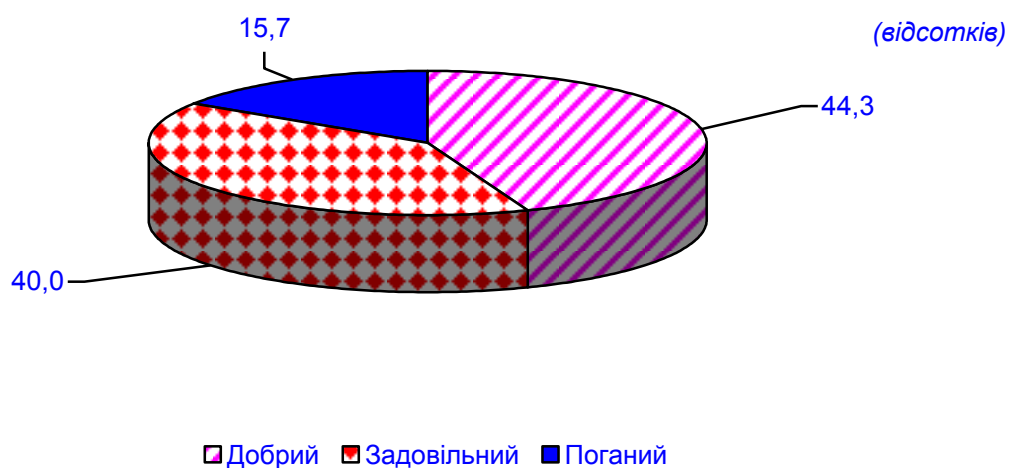
Серед економічних районів України найбільша частка осіб у віці 12 років і старшому, які повідомили, що курять, спостерігається у Придніпровському (23,4%), а найвища частка осіб, що мають цю пагубну звичку вже понад 20 років, – у Подільському (43,8%).

1. САМООЦІНКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯМ

1.1. Самооцінка стану здоров'я населенням України у 2016 році

1.2. Самооцінка стану здоров'я населенням Чернігівської області у 2016 році

1.3. Самооцінка стану здоров'я населенням Чернігівської області

	2014	2015	2016
Кількість населення – усього, тис. осіб ¹	1036,9	1033,7	1023,3
у т.ч. оцінили стан здоров'я як (%):			
добрий	36,0	40,8	44,3
задовільний	50,1	41,7	40,0
поганий	13,9	17,5	15,7
Кількість осіб, які повідомили, що хворіли за останні 12 місяців – усього, тис.	824,2	891,2	855,0
Із загальної кількості осіб, які хворіли за останні 12 місяців, частка осіб (%), які повідомили, що перенесені захворювання негативно вплинули на:			
повсякденну працездатність	27,1	19,5	25,5
життєву активність	24,9	17,7	26,2
Кількість осіб, які повідомили, що мають хронічні (6 місяців і більше) захворювання або проблеми зі здоров'ям – усього, тис.	467,0	485,9	475,9
у тому числі мають хронічні захворювання або проблеми зі здоров'ям (%)			
астму неалергічну	2,4	0,9	0,4
астму алергічну	0,9	–	0,4
алергію (за винятком алергічної астми)	2,8	6,1	2,3
діабет	2,7	5,8	6,4
катаракту	5,1	2,3	5,7
гіпертонію	33,5	41,2	33,6
серцеві захворювання	21,8	23,0	21,6
інсульт	4,0	2,6	2,8
хронічний бронхіт, емфізему легенів	6,4	8,1	8,1
артроз, артрит (у т.ч. ревматоїдний)	14,7	16,0	11,3
остеопороз	2,6	0,4	0,5
остеохондроз	15,8	8,2	11,8
виразку шлунку або 12-палої кишки	8,2	3,7	6,4
хронічний гепатит, жовчокам'яна хвороба, холецистит, холангіт, цироз печінки	5,8	3,8	8,5
злоякісні пухлини	0,6	1,5	4,1
мігрень або частий головний біль	5,2	3,5	8,3
хронічну тривогу або депресію	1,0	0,7	0,6
хронічна травма чи інші наслідки дії зовнішніх причин	2,0	0,5	3,3
інші захворювання	18,8	16,9	22,4
Кількість осіб, які повідомили, що зверталися за медичною допомогою протягом останніх 12 місяців – усього, тис.	804,2	835,3	777,0
у тому числі зверталися до (%) :			
поліклініки (крім стоматолога)	94,1	86,3	88,6
сімейного лікаря в поліклініці	4,2	10,7	8,9
стоматолога в державній медичній установі	8,6	11,9	11,8
приватного стоматолога	4,5	3,8	10,9
швидкої медичної допомоги	3,5	5,9	3,2

САМООЦІНКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯМ

	2014	2015	2016
платної медичної установи або приватно практикуючого лікаря (крім стоматолога)	1,7	1,5	1,7
народного цілителя, гомеопата, знахаря, екстрасенса	0,3	0,2	–
Кількість осіб, які повідомили, що за останні 12 місяців вони зверталися до лікаря – усього, тис.	804,2	835,3	777,0
з них частка осіб (%), які здійснили свій останній візит до лікаря у зв'язку з:			
нещасним випадком або травмою	1,9	1,8	1,8
хворобою або проблемою зі здоров'ям	61,7	62,7	66,2
проходженням профілактичного огляду	33,0	31,2	29,8
необхідністю поновлення рецептів	2,5	3,1	2,1
адміністративної причини (отримання документу, листа-довідки тощо)	0,7	1,2	0,1
інших причин	0,2	–	–
Із загальної кількості осіб, які повідомили, що за останні 12 місяців вони лікувалися в лікарні, частка осіб (%), які брали з собою до лікарні:			
медикаменти	97,1	96,4	93,9
постільну білизну	68,4	74,5	61,2
їжу	77,9	86,7	71,2
не брали нічого з перерахованого	1,1	2,4	3,2
Кількість осіб (тис.), які повідомили, що на стан їх здоров'я наслідки Чорнобильської катастрофи:			
ніяк не вплинули	302,9	429,3	411,4
з них частка осіб, які повідомили, що отримують Чорнобильські виплати (%)	1,8	–	–
частково вплинули	662,1	539,8	534,3
з них частка осіб, які повідомили, що отримують Чорнобильські виплати (%)	11,1	1,0	0,9
серйозно вплинули	71,9	64,6	77,6
з них частка осіб, які повідомили, що отримують Чорнобильські виплати (%)	20,0	30,0	17,8
не визначились	–	–	–

¹ Наведена інформація щодо населення, яке проживає в неінституційних (приватних) домогосподарствах.

1.4. Самооцінка стану здоров'я населенням України та Поліського економічного району

	Україна			Поліський економічний район		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Кількість населення – усього, тис.осіб	40035,2 ¹	38982,6 ¹	38841,9	4428,4	4439,3	4420,7
у т.ч. оцінили стан здоров'я як (%):						
добрий	49,5	49,8	49,1	48,0	49,6	47,2
задовільний	40,8	40,5	40,5	40,3	38,0	40,5
поганий	9,7	9,7	10,4	11,7	12,4	12,3
Кількість осіб, які повідомили, що хворіли за останні 12 місяців – усього, тис.	30900,4	30556,4	30748,7	3223,9	3316,6	3294,4
Із загальної кількості осіб, які хворіли за останні 12 місяців, частка осіб (%), які повідомили, що ці захворювання негативно вплинули на:						
повсякденну працездатність	13,9	14,0	16,0	16,5	23,1	20,5
життєву активність	31,0	33,7	34,3	38,8	35,1	39,0
Кількість осіб, які повідомили, що мають хронічні (6 місяців і більше) захворювання або проблеми зі здоров'ям – усього, тис.	13886,7	14083,5	14663,5	1475,7	1561,6	1536,4
у тому числі мають хронічні захворювання або проблеми зі здоров'ям (%):						
астму неалергічну	1,2	1,2	1,4	1,5	1,6	1,1
астму алергічну	1,0	0,6	0,9	0,8	0,4	1,3
алергію (за винятком алергічної астми)	4,6	4,1	5,0	2,0	3,9	2,5
діабет	4,4	4,7	5,3	3,1	5,1	4,4
катаракту	3,6	4,3	4,1	3,7	2,2	4,9
гіпертонію	42,0	42,1	42,8	35,5	38,8	38,0
серцеві захворювання	26,9	26,5	25,1	20,7	23,6	20,8
інсульт	3,2	2,8	3,9	3,1	3,3	3,4
хронічний бронхіт	6,8	6,2	6,5	8,6	9,5	9,1
артроз, артрит (у т.ч. ревматоїдний)	13,3	14,2	13,0	14,3	13,4	9,4
остеопороз	1,3	1,5	1,1	1,9	1,6	0,6
остеохондроз	12,4	11,9	12,7	13,5	10,3	12,0
виразку шлунку або 12-палої кишки	5,2	5,5	5,6	7,3	4,4	5,2
хронічний гепатит,жовчокам'яна хвороба, холецистит, холангіт, цироз печінки	6,9	7,8	7,8	7,4	4,7	6,3
злоякісні пухлини (включаючи лейкомію і лімфому)	1,4	1,8	2,1	1,0	1,4	2,5
мігрень або частий головний біль	6,1	5,3	6,0	9,0	5,4	6,2
хронічну тривогу або депресію	1,2	1,3	1,4	0,7	0,6	1,3
хронічна травма чи інші наслідки дії зовнішніх причин	2,4	2,9	3,4	2,9	1,4	2,8
інші захворювання	15,4	17,1	18,7	14,3	11,8	16,6
Кількість осіб, які повідомили, що зверталися за медичною допомогою протягом останніх 12 місяців – усього, тис.	31886,0	30709,0	30953,5	3305,5	3378,4	3313,4
у тому числі зверталися до (%):						
поліклініки (крім стоматолога)	88,3	85,7	84,7	84,6	82,7	84,0
сімейного лікаря в поліклініці	16,3	20,2	25,5	16,9	22,2	26,3
стоматолога в державній медичній установі	16,2	16,8	13,9	9,8	13,8	11,8

САМООЦІНКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯМ

	Україна			Поліський економічний район		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
приватного стоматолога	7,3	6,7	8,1	8,2	8,3	9,6
швидкої медичної допомоги	3,5	2,8	3,9	4,0	3,2	3,3
платної медичної установи або приватно практикуючого лікаря (крім стоматолога)	2,5	2,2	3,4	1,7	1,9	2,8
народного цілителя, знахаря, гомеопата, екстрасенса і т.ін.	0,4	0,4	0,5	0,5	0,2	0,6
Кількість осіб, які повідомили, що за останні 12 місяців вони зверталися до лікаря – усього, тис.	31886,0	30709,0	30953,5	3305,5	3378,4	3313,4
з них частка осіб (%), які здійснили свій останній візит до лікаря у зв'язку з:						
нещасним випадком або травмою	0,8	0,9	1,1	1,7	1,3	1,0
хворобою або проблемою зі здоров'ям	55,0	55,1	58,0	56,5	58,1	60,7
проходженням профілактичного огляду	41,2	41,2	37,8	38,3	38,4	35,4
необхідністю поновлення рецептів	1,7	1,6	1,6	2,0	1,4	1,2
адміністративної причини (отримання документу, сертифікату, листа-довідки і т.ін.)	1,3	1,1	1,5	1,4	0,8	1,7
інших причин	0,0	0,1	0,0	0,1	–	–
Із загальної кількості осіб, які повідомили, що за останні 12 місяців вони лікувалися у лікарні, частка осіб (%), які брали з собою до лікарні:						
медикаменти	91,6	92,6	93,3	94,2	97,0	95,1
постільну білизну	64,7	65,2	65,0	57,0	60,0	47,9
їжу	78,1	80,3	77,2	68,1	78,5	73,2
не брали нічого з перерахованого	5,2	3,8	3,2	2,9	1,8	2,9
Кількість осіб (тис.), які повідомили, що на стан їх здоров'я наслідки Чорнобильської катастрофи:						
ніяк не вплинули	22650,5	23258,4	23530,2	1268,7	2021,4	1931,4
з них частка осіб, які повідомили, що отримують Чорнобильські виплати (%)	0,2	0,0	0,0	3,8	–	–
частково вплинули	16783,9	15219,5	14822,1	2977,1	2258,6	2298,7
з них частка осіб, які повідомили, що отримують Чорнобильські виплати (%)	5,5	0,8	0,7	27,4	2,6	1,9
серйозно вплинули	600,8	504,7	489,6	182,6	159,3	190,6
з них частка осіб, які повідомили, що отримують Чорнобильські виплати (%)	19,5	18,2	15,1	33,2	22,5	14,6
не визначились	–	–	–	–	–	–

¹ Наведена інформація щодо населення, яке проживає у неінституційних (приватних) домогосподарствах. Без урахування населення, яке проживає на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

1.5. Розподіл населення країн ЄС за самооцінкою стану здоров'я

	Частка осіб у віці 18 років і старше, які оцінили стан свого здоров'я як			Частка осіб у віці 16 років і старше, які повідомили, що мають хронічні захворювання або проблеми зі здоров'ям
	добрий	задовільний	поганий	
Країни ЄС ¹	66,3	23,9	9,8	34,2
Австрія	69,1	21,8	9,1	34,8
Бельгія	73,9	16,3	9,8	24,6
Болгарія	64,9	22,7	12,4	21,6
Греція	73,5	16,0	10,5	23,6
Данія	70,9	21,4	7,8	29,4
Естонія	51,1	33,1	15,9	46,2
Іспанія	72,1	20,4	7,5	32,9
Італія	65,0	22,3	12,6	24,8
Кіпр	79,6	14,9	5,5	32,7
Латвія	45,5	38,0	16,5	41,2
Літва	42,1	40,0	17,9	34,7
Люксембург	69,9	21,2	8,8	23,3
Мальта	70,2	26,2	3,6	29,2
Нідерланди	76,0	18,7	5,3	35,3
Німеччина	63,5	27,9	8,5	42,5
Польща	57,0	28,5	14,5	35,8
Португалія	45,4	36,2	18,3	42,7
Румунія	69,2	22,1	8,7	20,1
Словаччина	65,3	22,2	12,4	30,4
Словенія	64,4	23,8	11,8	33,1
Сполучене Королівство	69,2	22,0	8,9	35,3
Угорщина	55,7	28,3	16,0	39,4
Фінляндія	69,6	24,6	5,8	46,6
Франція	67,0	25,0	7,9	37,5
Чехія	60,9	27,9	11,2	34,2
Швеція	79,2	16,8	4,0	34,4
Довідково: Україна ²	42,4	45,1	12,5	43,5

¹ Джерело: дані вибіркового обстеження умов життя домогосподарств, що проводиться в усіх країнах ЄС. Дані наведено за 2015р.

² За даними опитування домогосподарств, проведеного у жовтні 2016р.

1.6. Розподіл домогосподарств Чернігівської області за рівнем доступності медичної допомоги, можливості придбання ліків та медичного приладдя

	2014	2015	2016
Кількість домогосподарств, в яких хто-небудь із членів протягом останніх 12 місяців потребував медичної допомоги, придбання ліків та медичного приладдя:			
тисяч	434,3	432,2	432,7
відсотків до загальної кількості	97,3	97,0	97,6
Кількість домогосподарств, в яких хто-небудь із членів протягом останніх 12 місяців при потребі не зміг отримати медичну допомогу, придбати ліки та медичне приладдя:			
тисяч	248,3	291,9	223,1
відсотків до кількості домогосподарств, в яких хто-небудь із членів потребував медичної допомоги, придбання ліків та медичного приладдя	57,2	67,5	51,6
відсотків до загальної кількості домогосподарств відповідної групи	55,6	65,5	50,3
Кількість домогосподарств (тисяч), в яких хто-небудь із членів при потребі не зміг:			
придбати ліки	214,9	232,6	176,7
у тому числі з причин (%):			
занадто висока вартість	90,5	90,5	97,2
не змогли знайти	10,2	3,4	2,8
інше	—	6,1	—
придбати медичне приладдя	25,5	58,1	41,9
у тому числі з причин (%):			
занадто висока вартість	100,0	79,2	96,3
не змогли знайти	—	3,9	—
інше	—	16,9	3,7
відвідати лікаря	121,0	126,6	90,9
у тому числі з причин (%):			
черга була занадто довгою	7,7	3,6	0,7
відсутність медичного спеціаліста			
потрібного профілю	46,2	46,4	26,6
занадто висока вартість послуг	46,1	50,0	72,7
інше	—	—	—
відвідати стоматолога	70,1	70,9	62,4
у тому числі з причин (%):			
черга була занадто довгою	—	5,8	—
відсутність медичного спеціаліста			
потрібного профілю	16,2	12,0	12,1
занадто висока вартість послуг	83,8	82,2	87,9
інше	—	—	—

Продовження табл. 1.6

	2014	2015	2016
зробити протезування	47,1	62,1	32,3
у тому числі з причин (%):			
черга була занадто довгою	—	5,6	5,6
відсутність медичного спеціаліста			
потрібного профілю	15,2	4,9	4,1
занадто висока вартість послуг	84,8	89,5	90,3
інше	—	—	—
провести медичні обстеження	91,5	118,6	94,7
у тому числі з причин (%):			
черга була занадто довгою	0,6	4,8	5,9
відсутність медичного спеціаліста			
потрібного профілю	17,1	11,2	5,9
занадто висока вартість послуг	82,3	84,0	88,2
інше	—	—	—
отримати лікувальні процедури	36,6	57,4	63,5
у тому числі з причин (%):			
черга була занадто довгою	1,0	3,6	—
відсутність медичного спеціаліста			
потрібного профілю	6,8	4,3	4,5
занадто висока вартість лікування	92,2	92,1	95,5
інше	—	—	—
отримати лікування в стаціонарі	58,2	125,9	91,1
у тому числі з причин (%):			
відсутність вільних місць	4,6	4,2	1,2
відсутність відділення потрібного профілю	2,9	1,9	—
занадто висока вартість лікування	92,5	93,9	98,8
інше	—	—	—

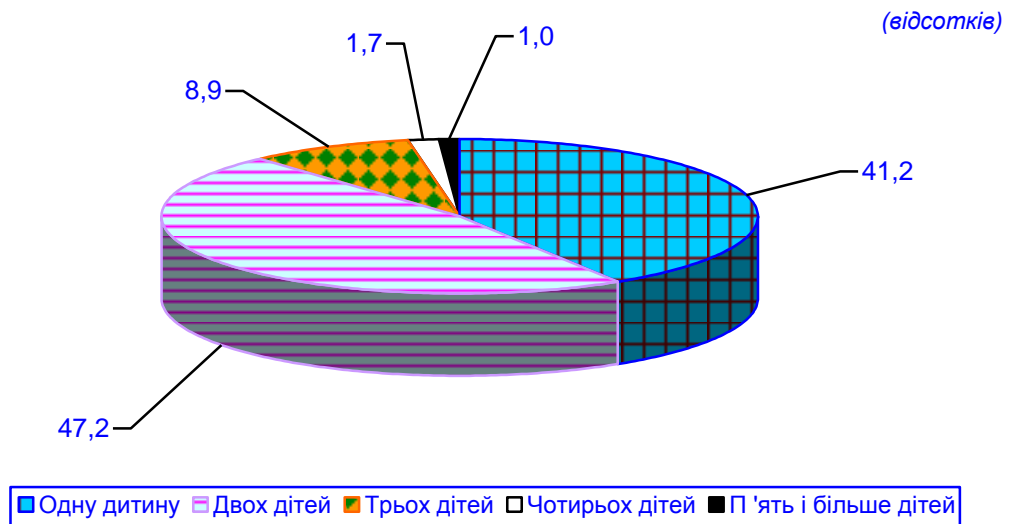
1.7. Розподіл домогосподарств за рівнем доступності медичної допомоги, можливості придбання ліків та медичного приладдя України та Поліського економічного району

	Україна			Поліський економічний район		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Кількість домогосподарств, в яких хто-небудь із членів протягом останніх 12 місяців потребував медичної допомоги, придбання ліків та медичного приладдя:						
тисяч	15199,2	14675,2	14725,2	1623,3	1620,0	1613,5
відсотків до загальної кількості	98,1	97,4	98,0	98,4	98,0	97,9
Кількість домогосподарств, в яких хто-небудь із членів протягом останніх 12 місяців при потребі не зміг отримати медичну допомогу, придбати ліки та медичне приладдя:						
тисяч	3126,1	4305,4	3406,0	396,0	518,1	309,5
відсотків до кількості домогосподарств, в яких хто-небудь із членів потребував медичної допомоги, придбання ліків та медичного приладдя	20,6	29,3	23,1	24,4	32,0	19,2
відсотків до загальної кількості домогосподарств відповідної групи	20,2	28,6	22,7	24,0	31,3	18,8
Кількість домогосподарств (тисяч), в яких хто-небудь із членів при потребі не зміг:						
придбати ліки	2735,1	3732,5	2867,6	337,9	420,2	248,0
у тому числі з причин (%):						
занадто висока вартість	92,3	97,4	96,7	90,8	94,6	96,7
не змогли знайти	7,4	1,5	2,5	9,2	1,9	3,0
інше	0,3	1,1	0,8	—	3,5	0,3
придбати медичне приладдя	374,5	612,2	550,0	35,4	84,9	46,0
у тому числі з причин (%):						
занадто висока вартість	96,6	94,1	97,3	100,0	85,7	95,2
не змогли знайти	3,1	2,3	0,9	—	2,7	—
інше	0,3	3,6	1,8	—	11,6	4,8
відвідати лікаря	1366,4	2250,0	1789,8	173,9	203,3	128,5
у тому числі з причин (%):						
черга була занадто довгою	9,4	8,2	8,2	12,7	8,1	11,9
відсутність медичного спеціаліста потрібного профілю	20,9	12,8	13,9	38,4	34,8	27,5
занадто висока вартість послуг	69,7	79,0	77,9	48,9	57,1	60,6
інше	—	—	—	—	—	—

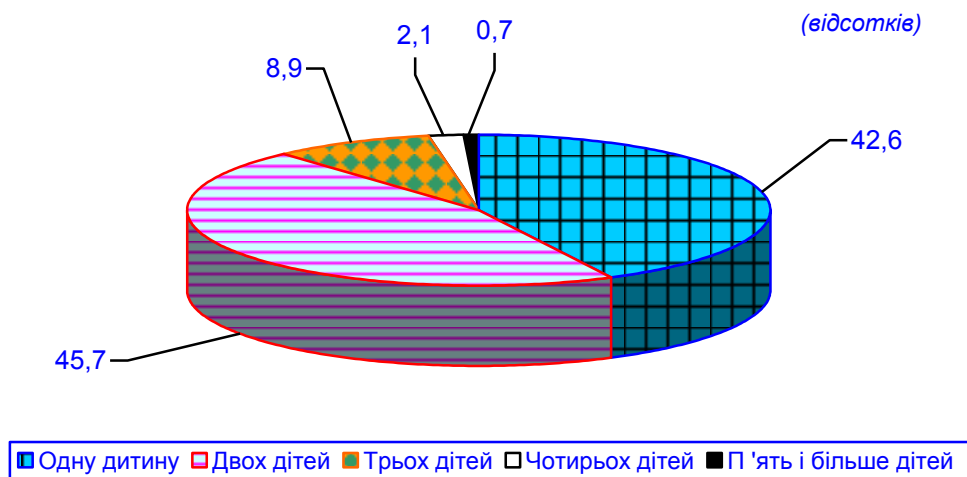
Продовження табл. 1.7

	Україна			Поліський економічний район		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
відвідати стоматолога	900,2	1372,5	1215,3	88,7	105,8	80,3
у тому числі з причин (%):						
черга була занадто довгою	1,4	1,0	1,8	—	3,9	—
відсутність медичного спеціаліста потрібного профілю	2,5	1,7	2,5	12,8	8,0	10,0
занадто висока вартість послуг	96,1	97,3	95,7	87,2	88,1	90,0
інше	—	—	—	—	—	—
зробити протезування	619,6	1003,3	854,6	64,0	81,5	45,2
у тому числі з причин (%):						
черга була занадто довгою	0,9	0,7	0,5	—	4,3	4,0
відсутність медичного спеціаліста потрібного профілю	2,0	0,8	1,3	11,2	3,8	2,9
занадто висока вартість послуг	97,1	98,5	98,2	88,8	91,9	93,1
інше	—	—	—	—	—	—
провести медичні обстеження	1353,3	2255,7	1790,9	129,1	154,8	122,4
у тому числі з причин (%):						
черга була занадто довгою	1,8	1,7	2,1	1,1	8,9	10,0
відсутність медичного спеціаліста потрібного профілю	6,9	4,6	5,3	18,8	14,3	13,6
занадто висока вартість послуг	91,3	93,7	92,6	80,1	76,8	76,4
інше	—	—	—	—	—	—
отримати лікувальні процедури	758,3	1045,6	897,6	42,8	70,8	69,1
у тому числі з причин (%):						
черга була занадто довгою	0,7	0,8	0,1	0,9	2,9	0,8
відсутність медичного спеціаліста потрібного профілю	1,5	3,0	4,2	9,9	3,5	4,2
занадто висока вартість лікування	97,8	96,2	95,7	89,2	93,6	95,0
інше	—	—	—	—	—	—
отримати лікування в стаціонарі	691,4	1941,0	1082,3	87,0	255,3	99,1
у тому числі з причин (%):						
відсутність вільних місць	1,2	1,3	0,8	4,1	6,0	3,2
відсутність відділення потрібного профілю	2,8	1,4	4,5	4,0	0,9	—
занадто висока вартість лікування	96,0	97,3	94,7	91,9	93,1	96,8
інше	—	—	—	—	—	—

1.8. Розподіл жінок України у віці 15 років і старше у 2016 році за кількістю народжених дітей

1.9. Розподіл жінок Чернігівської області у віці 15 років і старше у 2016 році за кількістю народжених дітей

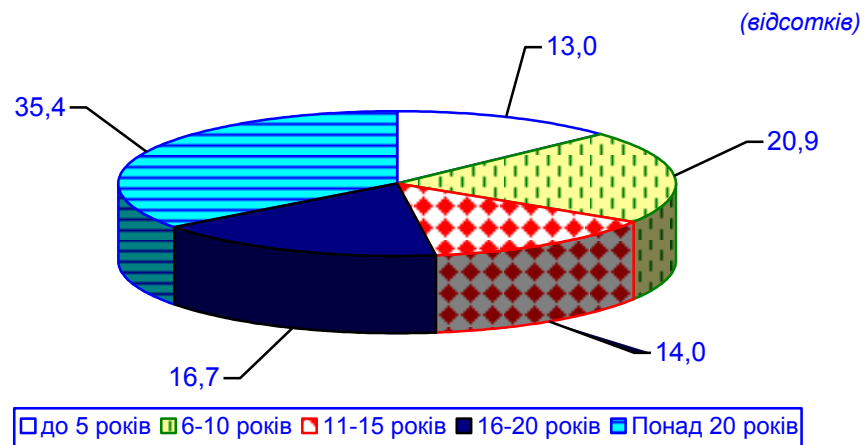
1.10. Показники народжуваності дітей жінками Чернігівської області у віці 15 років і старшому

	2014	2015	2016
Кількість жінок у віці 15 років і старшому, тис.	494,9	497,8	478,9
у тому числі (%):			
не народжували дітей	12,4	10,5	8,6
народжували дітей	87,6	89,5	91,4
Із загальної кількості жінок, які народжували дітей, народили (%):			
одну дитину	43,1	48,9	42,6
двох дітей	47,5	40,3	45,7
трьох дітей	7,8	8,2	8,9
чотирьох дітей	0,4	2,3	2,1
п'ять і більше дітей	1,2	0,3	0,7
Із загальної кількості жінок, які народжували дітей, народили першу дитину у віці (%):			
15–19 років	14,5	16,1	18,8
20–24 років	62,8	61,3	54,0
25–29 років	18,4	18,2	18,5
30–34 років	3,6	2,9	6,9
35–39 років	0,5	1,5	1,8
40–44 років	0,2	—	—
45–49 років	—	—	—
понад 50 років	—	—	—

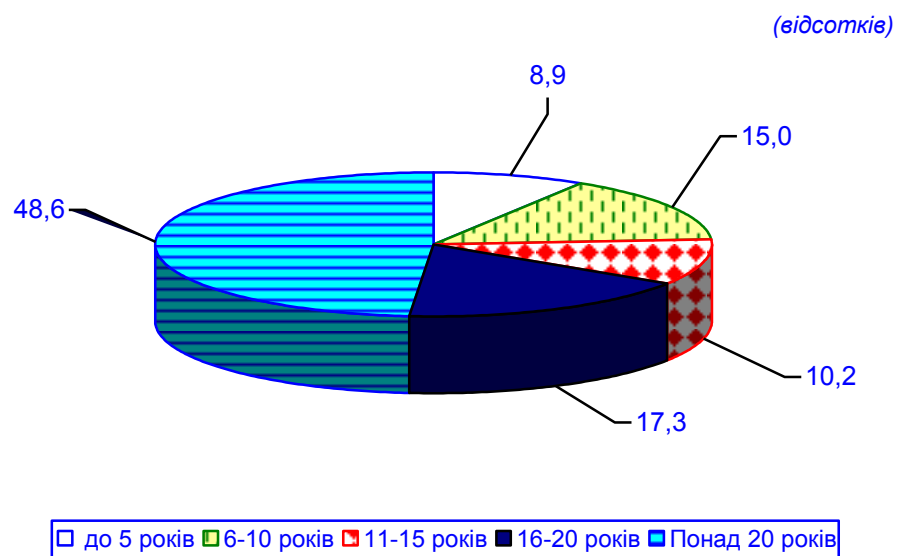
1.11. Показники народжуваності дітей жінками України та Поліського економічного району у віці 16 років і старшому

	Україна			Поліський економічний район		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Кількість жінок у віці 15 років і старшому, тис.	18420,1	17906,4	17702,6	1966,0	1988,5	1950,6
у тому числі (%):						
не народжували дітей	15,2	14,6	14,5	14,8	13,6	12,8
народжували дітей	84,8	85,4	85,5	85,2	86,4	87,2
Із загальної кількості жінок, які народжували дітей, народили (%):						
одну дитину	43,2	44,7	41,2	35,2	37,7	36,1
двох дітей	47,0	44,6	47,2	49,0	43,2	45,1
трьох дітей	7,4	8,5	8,9	11,8	14,4	14,3
чотирьох дітей	1,5	1,4	1,7	2,2	2,7	2,9
п'ять і більше дітей	0,9	0,8	1,0	1,8	2,0	1,6
Із загальної кількості жінок, які народжували дітей, народили першу дитину у віці (%):						
15–19 років	18,0	17,0	17,9	16,8	17,3	20,9
20–24 років	58,0	57,5	57,3	60,0	60,9	55,2
25–29 років	18,0	18,9	18,2	17,1	16,7	17,7
30–34 років	4,5	5,1	4,6	4,5	3,7	3,7
35–39 років	1,2	1,3	1,6	1,6	1,0	2,1
40–44 років	0,3	0,2	0,4	0,0	0,4	0,4
45–49 років	0,0	0,0	–	–	–	–
понад 50 років	–	–	–	–	–	–

1.12. Розподіл населення України у віці 12 років і старшому, яке курить, за тривалістю куріння у 2016 році

1.13. Розподіл населення Чернігівщини у віці 12 років і старшому, яке курить, за тривалістю куріння у 2016 році

1.14. Розподіл населення Чернігівської області у віці 12 років і старшому, яке курить

	2014	2015	2016
Кількість осіб у віці 12 років і старшому, які повідомили, що курять:			
тисяч	181,3	170,7	169,5
відсотків до загальної кількості населення у віці 12 років і старше	19,7	19,0	19,3
Розподіл осіб, які повідомили, що вони курять, за тривалістю куріння (%):			
до 1 року	—	—	—
1 – 5 років	11,4	5,2	8,9
6 – 10 років	14,4	25,2	15,0
11 – 15 років	13,2	14,6	10,2
16 – 20 років	21,9	14,9	17,3
понад 20 років	39,1	40,1	48,6
Розподіл осіб, які повідомили, що вони курять, за кількістю викурених сигарет за добу (%):			
1 – 5	10,5	11,2	15,9
6 – 10	34,8	36,8	31,0
11 – 15	12,2	11,0	13,5
16 – 20	37,6	39,8	35,1
понад 20	4,9	1,2	4,5

1.15. Розподіл населення України та Поліського економічного району у віці 12 років і старшому, яке курить

	Україна			Поліський економічний район		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Кількість осіб у віці 12 років і старшому, які повідомили, що курять:						
тисяч	7253,7	6205,7	6479,6	714,6	643,3	622,2
відсотків до загальної кількості населення у віці 12 років і старше	20,9	18,4	19,3	19,0	17,0	16,6
Розподіл осіб, які повідомили, що вони курять, за тривалістю куріння (%):						
до 1 року	0,0	–	0,1	0,0	–	–
1 – 5 років	14,1	13,9	12,9	12,7	10,3	15,5
6 – 10 років	21,6	19,7	20,9	20,1	17,6	19,8
11 – 15 років	13,4	13,8	14,0	14,6	16,5	10,9
16 – 20 років	17,0	17,9	16,7	15,8	16,4	16,1
понад 20 років	33,9	34,7	35,4	36,8	39,2	37,7
Розподіл осіб, які повідомили, що вони курять, за кількістю викурених сигарет за добу (%):						
1 – 5	14,7	13,8	14,4	12,7	12,6	11,6
6 – 10	37,1	36,1	36,7	41,0	36,0	36,0
11 – 15	13,1	14,4	13,0	14,4	13,1	15,7
16 – 20	32,5	33,6	33,2	29,9	36,6	34,3
понад 20	2,6	2,1	2,7	2,0	1,7	2,4

2. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ**2.1. Основні показники охорони здоров'я**

	<i>(на кінець року)</i>		
	2014	2015	2016 ¹
Кількість лікарів усіх спеціальностей на 10 тис. осіб	3837 36,6	3832 37,0	3654 35,7
Кількість середнього медичного персоналу на 10 тис. осіб	11229 107,2	11041 106,5	10486 102,3
Кількість лікарняних закладів	61	58	51
Кількість лікарняних ліжок на 10 тис. осіб	11371 108,6	11065 106,8	9939 97,0
Кількість лікарських амбулаторно-поліклінічних закладів у тому числі	249	241	240
заклади, що мають стоматологічні відділення (кабінети) включаючи госпрозрахункові ¹	49	49	49
самостійні стоматологічні поліклініки Міністерства охорони здоров'я	5	5	5
Планова ємність амбулаторно-поліклінічних закладів відвідувань за зміну на 10 тис. осіб	25166 240,3	25232 243,5	23967 233,9
Кількість осіб, яким надана швидка медична допомога (амбулаторно і під час виїздів) упродовж року тис. на 1000 осіб	294,8 280,1	290,6 279,0	317,2 307,8

¹ У закладах, що перебувають у сфері управління Міністерства охорони здоров'я України.

2.2. Захворюваність за класами хвороб¹

<i>(кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань)</i>			
	Випадків		
	2014	2015	2016
Усі захворювання	726566	732741	748545
у тому числі			
деякі інфекційні і паразитарні			
хвороби	22990	21450	21508
новоутворення	8927	8453	8605
хвороби крові і кровотворних			
органів та окремі порушення			
із залученням імунного			
механізму	2682	2714	2418
хвороби ендокринної системи,			
розладу харчування та пору-			
шення обміну речовин	7244	7044	6256
розлади психіки та поведінки	4401	4712	4458
хвороби нервової системи	15533	16524	16574
хвороби ока та його придатко-			
вого апарату	39098	39007	37041
хвороби вуха та соскоподібно-			
го відростка	27140	25857	27968
хвороби системи кровообігу	43772	42941	40844
хвороби органів дихання	356339	361296	382303
хвороби органів травлення	22454	23231	22191
хвороби шкіри та підшкірної			
клітковини	37575	40217	40194
хвороби кістково-м'язової			
системи та сполучної тканини	37149	37168	37249
хвороби сечостатевої системи	36562	37785	36033
вагітність, пологи та після-			
пологовий період	7700	7658	7195
уроджені аномалії (вади роз-			
витку), деформації та хромо-			
сомні порушення	746	777	757
травми, отруєння та деякі інші			
наслідки дії зовнішніх причин	54998	54612	55777

Продовження табл. 2.2

	На 100 тис. осіб		
	2014	2015	2016
Усі захворювання	69019	70335	72628
у тому числі			
деякі інфекційні і паразитарні			
хвороби	2184	2059	2087
новоутворення	848	811	835
хвороби крові та кровотвор-			
них органів та окремі пору-			
шення із залученням імунного			
механізму	255	261	235
хвороби ендокринної системи,			
розладу харчування та пору-			
шення обміну речовин	688	676	607
розлади психіки і поведінки	418	452	433
хвороби нервової системи	1476	1586	1608
хвороби ока та його придатко-			
вого апарату	3714	3744	3594
хвороби вуха та соскоподібно-			
го відростка	2578	2482	2714
хвороби системи кровообігу	4158	4122	3963
хвороби органів дихання	33850	34681	37093
хвороби органів травлення	2133	2230	2153
хвороби шкіри та підшкірної			
клітковини	3569	3860	3900
хвороби кістково-м'язової			
системи та сполучної тканини	3529	3568	3614
хвороби сечостатевої системи	3473	3627	3496
вагітність, пологи та післяпо-			
логовий період ²	3188	3225	3119
уроджені аномалії (вади роз-			
витку), деформації та хромо-			
сомні порушення	71	75	73
травми, отруєння та деякі інші			
наслідки дії зовнішніх причин	5224	5242	5412

¹ Зареєстровано закладами системи Міністерства охорони здоров'я України.² На 100 тис. жінок фертильного віку (15–49 років).

2.3. Захворюваність на окремі інфекційні хвороби

	2014	2015	2016
Кількість випадків			
Гострі кишкові інфекції	2033	2024	1958
Сальмонельозні інфекції	234	313	205
Вірусний гепатит (включно з сироватковим)	136	136	206
Грип і гострі інфекції верхніх дихальних шляхів	200624	201071	228147
Скарлатина	349	157	116
Коклюш	14	41	14
Правець	2	—	—
Кір	—	—	—
На 100 тис. осіб			
Гострі кишкові інфекції	193,1	194,3	190,0
Сальмонельозні інфекції	22,2	30,0	19,9
Вірусний гепатит (включно з сироватковим)	12,9	13,1	20,0
Грип і гострі інфекції верхніх дихальних шляхів	19057,9	19300,7	22136,2
Скарлатина	33,2	15,1	11,3
Коклюш	1,3	3,9	1,4
Правець	0,2	—	—
Кір	—	—	—

2.4. Захворюваність населення на ВІЛ-інфекції, СНІД, злоякісні новоутворення, активний туберкульоз, розлади психіки та поведінки

	2014	2015	2016
Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом			
ВІЛ-інфекції ¹	511	498	462
на 100 тис. осіб	48,5	47,8	44,8
у тому числі СНІД	227	238	238
на 100 тис. осіб	21,6	22,8	23,1
злоякісного новоутворення	4007	3866	3902
на 100 тис. осіб	380,6	371,1	378,6
активного туберкульозу	663	677	656
на 100 тис. осіб	63,0	65,0	63,6
розладу психіки та поведінки внаслідок уживання			
алкоголю	1055	1031	1047
на 100 тис. осіб	100,2	99,0	101,6
наркотичних та інших психоактивних речовин	81	106	146
на 100 тис. осіб	7,7	10,2	14,2
Кількість хворих, які перебували на обліку в медичних закладах на кінець року, з діагнозом			
ВІЛ-інфекції ¹	3203	3525	3748
на 100 тис. осіб	305,9	340,1	365,7
у тому числі СНІД	650	831	972
на 100 тис. осіб	62,1	80,2	94,8
злоякісного новоутворення	26100	26352	26653
на 100 тис. осіб	2492,5	2542,6	2600,6
активного туберкульозу	1054	1072	1000
на 100 тис. осіб	100,7	103,4	97,6
розладу психіки та поведінки внаслідок уживання			
алкоголю	17860	17603	17429
на 100 тис. осіб	1705,6	1698,4	1700,6
наркотичних та інших психоактивних речовин	1767	1804	1907
на 100 тис. осіб	168,7	174,1	186,1

¹ Включаючи іноземних громадян.

3. МЕРЕЖА АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

3.1. Розподіл мережі аптечних закладів за місцем розташування

	<i>(на кінець року)</i>		
	2014	2015	2016
Мережа, яка розташована			
у міських поселеннях			
аптеки та аптечні пункти	265	270	280
магазини медтехніки, оптики	7	9	12
у сільській місцевості			
аптеки та аптечні пункти	38	39	40

3.2. Роздрібна торгова мережа аптечних закладів

	<i>(на кінець року)</i>		
	2014	2015	2016
Аптеки та аптечні пункти	303	309	320
Їх торгова площа, м ²	11053	12027	12483
Магазини медтехніки, оптики	7	9	12
Їх торгова площа, м ²	638	779	1048

3.3. Мережа аптечних закладів у містах обласного значення та районах

(на кінець року)

	Аптеки та аптечні пункти		
	2014	2015	2016
Чернігівська область	303	309	320
м.Чернігів	122	131	132
м.Ніжин	19	17	19
м.Н.-Сіверський	9	5	6
м.Прилуки	17	20	19
райони			
Бахмацький	6	6	7
Бобровицький	3	4	4
Борзнянський	6	6	7
Варвинський	5	4	4
Городнянський	7	8	9
Ічнянський	6	6	6
Козелецький	16	17	18
Коропський	7	7	7
Корюківський	7	7	10
Куликівський	5	5	5
Менський	8	8	9
Ніжинський	5	1	2
Н.-Сіверський	2	6	5
Носівський	6	6	5
Прилуцький	12	9	10
Ріпкинський	6	6	6
Семенівський	4	5	5
Сосницький	4	4	4
Срібнянський	3	3	3
Талалаївський	3	3	3
Чернігівський	9	9	9
Щорський	6	6	6

Продовження табл. 3.3

	Торгова площа аптек та аптечних пунктів, м ²		
	2014	2015	2016
Чернігівська область	11053	12027	12483
м. Чернігів	4732	5607	5835
м. Ніжин	981	808	963
м. Н.-Сіверський	282	164	225
м. Прилуки	697	1005	905
райони			
Бахмацький	148	148	206
Бобровицький	109	137	137
Борзнянський	174	154	190
Варвинський	186	106	106
Городнянський	303	327	364
Ічнянський	242	207	207
Козелецький	524	551	639
Коропський	188	179	179
Корюківський	262	244	351
Куликівський	129	129	129
Менський	221	221	257
Ніжинський	135	32	52
Н.-Сіверський	45	158	97
Носівський	216	188	151
Прилуцький	391	291	332
Ріпкинський	197	189	189
Семенівський	128	150	150
Сосницький	121	121	121
Срібнянський	115	102	102
Талалаївський	68	69	69
Чернігівський	262	543	330
Щорський	197	197	197

4. НАРОДЖУВАНІСТЬ ТА СМЕРТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ**4.1. Народжуваність, смертність та природний приріст (скорочення) населення в містах обласного значення та районах**

	О с і б			На 1000 жителів		
	кіль- кість народ- жених	кіль- кість помер- лих	приро- дний приріст (скоро- чення)	кіль- кість народ- жених	кіль- кість помер- лих	приро- дний приріст (скоро- чення)
Чернігівська область						
2014	9552	20324	-10772	9,0	19,2	-10,2
2015	9104	19957	-10853	8,7	19,0	-10,3
2016	8506	19235	-10729	8,2	18,5	-10,3
м.Чернігів						
2014	2684	3655	-971	9,1	12,4	-3,3
2015	2517	3467	-950	8,5	11,8	-3,3
2016	2474	3545	-1071	8,4	12,1	-3,7
м.Ніжин						
2014	703	966	-263	9,7	13,3	-3,6
2015	676	959	-283	9,4	13,3	-3,9
2016	646	943	-297	9,0	13,2	-4,2
м.Новгород-Сіверський						
2014	123	218	-95	8,9	15,8	-6,9
2015	108	229	-121	7,9	16,7	-8,8
2016	92	223	-131	6,8	16,4	-9,6
м.Прилуки						
2014	548	919	-371	9,5	15,9	-6,4
2015	525	944	-419	9,1	16,4	-7,3
2016	473	890	-417	8,3	15,7	-7,4
райони						
Бахмацький						
2014	413	918	-505	9,0	20,0	-11,0
2015	381	929	-548	8,4	20,4	-12,0
2016	329	861	-532	7,3	19,2	-11,9
Бобровицький						
2014	306	781	-475	9,0	23,0	-14,0
2015	335	837	-502	10,0	24,9	-14,9
2016	333	775	-442	10,0	23,4	-13,4
Борзнянський						
2014	242	812	-570	7,4	24,8	-17,4
2015	241	785	-544	7,5	24,4	-16,9
2016	228	675	-447	7,2	21,3	-14,1
Варвинський						
2014	140	333	-193	8,4	20,0	-11,6
2015	141	296	-155	8,6	18,0	-9,4
2016	127	315	-188	7,8	19,4	-11,6
Городнянський						
2014	286	609	-323	9,8	20,9	-11,1
2015	290	651	-361	10,1	22,7	-12,6
2016	264	611	-347	9,3	21,5	-12,2

Продовження табл. 4.1

	О с і б			На 1000 жителів		
	кіль- кість народ- жених	кіль- кість помер- лих	приро- дний приріст (скоро- чення)	кіль- кість народ- жених	кіль- кість помер- лих	приро- дний приріст (скоро- чення)
Ічнянський						
2014	276	788	-512	8,5	24,3	-15,8
2015	264	752	-488	8,3	23,6	-15,3
2016	226	738	-512	7,2	23,5	-16,3
Козелецький						
2014	450	1243	-793	9,5	26,2	-16,7
2015	428	1225	-797	9,2	26,3	-17,1
2016	351	1177	-826	7,7	25,7	-18,0
Коропський						
2014	176	607	-431	7,3	25,1	-17,8
2015	168	584	-416	7,1	24,6	-17,5
2016	154	600	-446	6,6	25,7	-19,1
Корюківський						
2014	273	598	-325	9,9	21,7	-11,8
2015	278	548	-270	10,2	20,1	-9,9
2016	243	544	-301	9,0	20,2	-11,2
Куликівський						
2014	149	486	-337	8,5	27,6	-19,1
2015	128	472	-344	7,4	27,3	-19,9
2016	124	415	-291	7,3	24,5	-17,2
Менський						
2014	307	847	-540	8,2	22,6	-14,4
2015	327	861	-534	8,9	23,4	-14,5
2016	261	807	-546	7,2	22,3	-15,1
Ніжинський						
2014	258	779	-521	9,1	27,5	-18,4
2015	250	801	-551	9,0	28,7	-19,7
2016	187	710	-523	6,8	25,9	-19,1
Новгород-Сіверський						
2014	100	405	-305	7,2	29,1	-21,9
2015	83	373	-290	6,1	27,6	-21,5
2016	102	304	-202	7,7	22,9	-15,2
Носівський						
2014	311	676	-365	10,4	22,5	-12,1
2015	309	678	-369	10,4	22,9	-12,5
2016	285	681	-396	9,7	23,3	-13,6
Прилуцький						
2014	319	864	-545	8,8	23,8	-15,0
2015	260	820	-560	7,3	22,9	-15,6
2016	303	833	-530	8,5	23,4	-14,9
Ріпкинський						
2014	225	728	-503	7,9	25,7	-17,8
2015	206	716	-510	7,4	25,7	-18,3
2016	192	684	-492	7,0	25,0	-18,0

Продовження табл. 4.1

	О с і б			На 1000 жителів		
	кіль- кість народ- жених	кіль- кість помер- лих	приро- дний приріст (скоро- чення)	кіль- кість народ- жених	кіль- кість помер- лих	приро- дний приріст (скоро- чення)
Семенівський						
2014	162	400	-238	8,8	21,8	-13,0
2015	142	362	-220	7,8	20,0	-12,2
2016	134	362	-228	7,5	20,2	-12,7
Сновський						
2014	218	507	-289	8,9	20,8	-11,9
2015	205	524	-319	8,5	21,7	-13,2
2016	180	522	-342	7,6	22,0	-14,4
Сосницький						
2014	133	469	-336	6,9	24,3	-17,4
2015	154	399	-245	8,1	21,0	-12,9
2016	156	407	-251	8,4	21,8	-13,4
Срібнянський						
2014	94	246	-152	8,1	21,2	-13,1
2015	91	273	-182	7,9	23,8	-15,9
2016	94	241	-147	8,3	21,3	-13,0
Талалаївський						
2014	100	265	-165	7,4	19,6	-12,2
2015	87	281	-194	6,5	21,1	-14,6
2016	81	265	-184	6,2	20,3	-14,1
Чернігівський						
2014	556	1205	-649	10,6	23,1	-12,5
2015	510	1191	-681	9,8	22,9	-13,1
2016	467	1107	-640	8,9	21,2	-12,3

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ

Медичне приладдя – окуляри, слухові апарати, милиці, інвалідна коляска, апарат для вимірювання кров'яного тиску, шприци, хірургічні ремені й бандажі, шини, інші пристрої для лікування переломів, суглобні протези тощо.

При опитуванні до **захворювань** не відносили легке нездужання, нежить, тобто такий стан, унаслідок якого людина не втрачає, навіть частково, працездатність, а лише погіршується її самопочуття.

Вплив захворювань на повсякденну працездатність – маються на увазі довготермінові наслідки захворювання, які негативно впливають (частково чи повністю) на здатність особи щоденно працювати. Для дітей та підлітків термін “працездатність” означає їх здатність до навчання в учбових закладах.

Вплив захворювань на життєву активність – маються на увазі довготермінові наслідки, які унаслідок захворювання стосуються змін способу життя: можливостей щодо відвідування культурних закладів, гуртків, можливості займатися фізичною працею, бігати, плавати і т.ін.

Хронічне захворювання – це повільно розвинутий, затяжний, тривалий процес відповідного захворювання в окремої людини.

Лікування в стаціонарі – стаціонарне та денне перебування в лікарні, диспансері чи в іншому медичному закладі, за виключенням перебування на лікуванні в санаторії (за путівкою чи без неї).

При опитуванні жінок у віці 15 років і старше щодо **кількості народжених** ними **дітей** до народжених віднесені як живі, так і мертвонароджені діти. Поодинокі випадки народження першої дитини жінкою у віці до 15 років включені в таблицях до вікової групи матерів 15-19 років.

Чорнобильські виплати – виплати, установлені Законом України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

Рівень захворюваності визначається як частка від ділення кількості хворих із уперше в житті встановленим діагнозом на середньорічну кількість постійного населення.

До загальної кількості лікарів уключаються всі лікарі з вищою медичною освітою на кінець року, які зайняті в лікувальних, санаторно-

курортних, санітарних закладах, закладах соціального захисту, освіти, науково-дослідних інститутах, закладах, що здійснюють підготовку кадрів, в апараті органів охорони здоров'я тощо. У цьому показнику враховуються як лікарі-стоматологи з вищою освітою, так і зубні лікарі (дантисти), що мають середню медичну освіту.

До кількості середнього медичного персоналу включаються всі особи з середньою медичною освітою (крім лікарів-дантистів), які зайняті в лікувальних, санаторно-курортних, санітарних закладах, закладах соціального захисту, дошкільних закладах, школах, будинках дитини тощо.

У лікарняних закладах обліковуються **ліжка** на кінець року, забезпечені необхідним устаткуванням й готові для прийому хворих, незалежно від того, зайняті вони хворими, чи ні.

До кількості лікарських закладів, що надають амбулаторно-поліклінічну допомогу населенню, включаються всі медичні заклади, що ведуть амбулаторний прийом (поліклініки, амбулаторії, диспансери, поліклінічні відділення лікарняних закладів, лікарські пункти охорони здоров'я тощо).

Дані про **народжуваність** засновані на статистичній обробці актових записів про народження. Реєстрація народження проводиться за місцем народження дитини або за місцем проживання її батьків чи одного з них, а в разі смерті батьків або неможливості для них з інших причин зареєструвати народження – за заявою родичів, інших осіб або адміністрації лікувального закладу, в якому перебувала мати на час народження дитини.

Дані про **смертність** базуються на статистичній розробці відомостей про стать та вік померлих в актових записах про смерть.

Загальний приріст (скорочення) населення – різниця між кількістю народжених живими й кількістю померлих.

Головне управління статистики у Чернігівській області

**Стан здоров'я населення Чернігівської області
у 2016 році**

Відповідальна за випуск
Семеняко Тетяна Василівна

Підписано до друку 31.05.2017. Вих. № 08.2-05/41
Папір офсетний. Формат 70 x 100/16
Гарнітура Times New Roman
Друк офсетний. Тираж 5 прим.

Головне управління статистики у Чернігівській області
вул. Гонча, 37, м. Чернігів, 14000, Україна